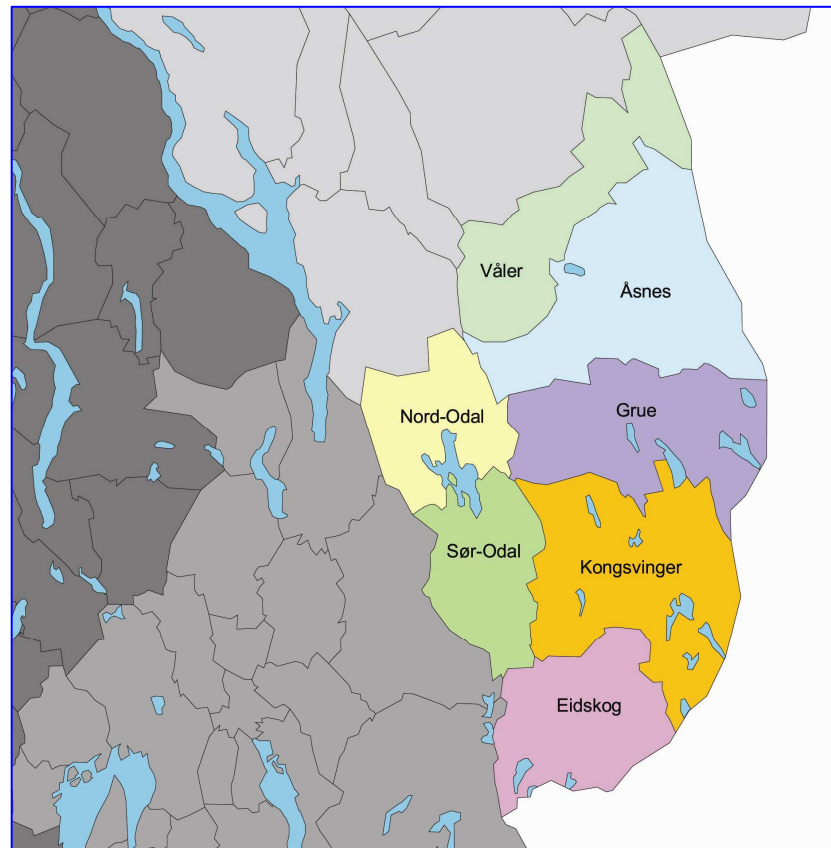

Glåmdalsanalysen 2008

Nærings-NM

Attraktivitetsbarometeret

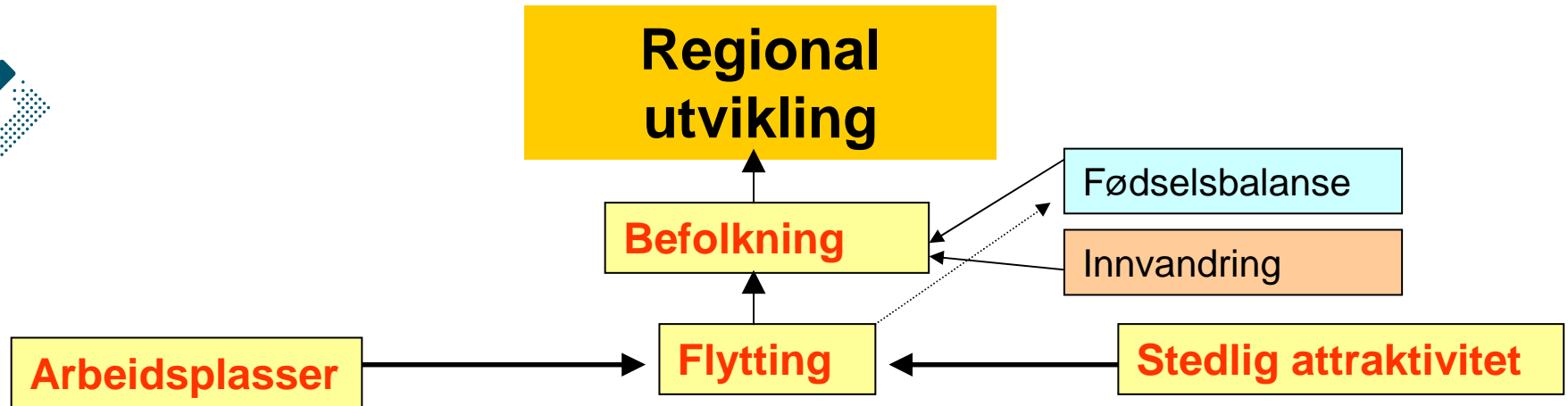
Skedsmo
Lørenskog
Drammen
Tinn
Notodden
Kragerø
Årdal
Bamble

VRI-Forskerprosjekt
Attraktivitet

Innovasjon
Nyetableringer

Vestfold
Buskerud
Akershus
Østfold
Oppland
Nord-Trøndelag
Telemark

Glåmdal
Grenland
Midt-Telemark
Vest-Telemark
Lofoten
Øvre Romerike
Ryfylke
Innherred
Midt-Gudbrandsdal
Drammensregionen
RV13

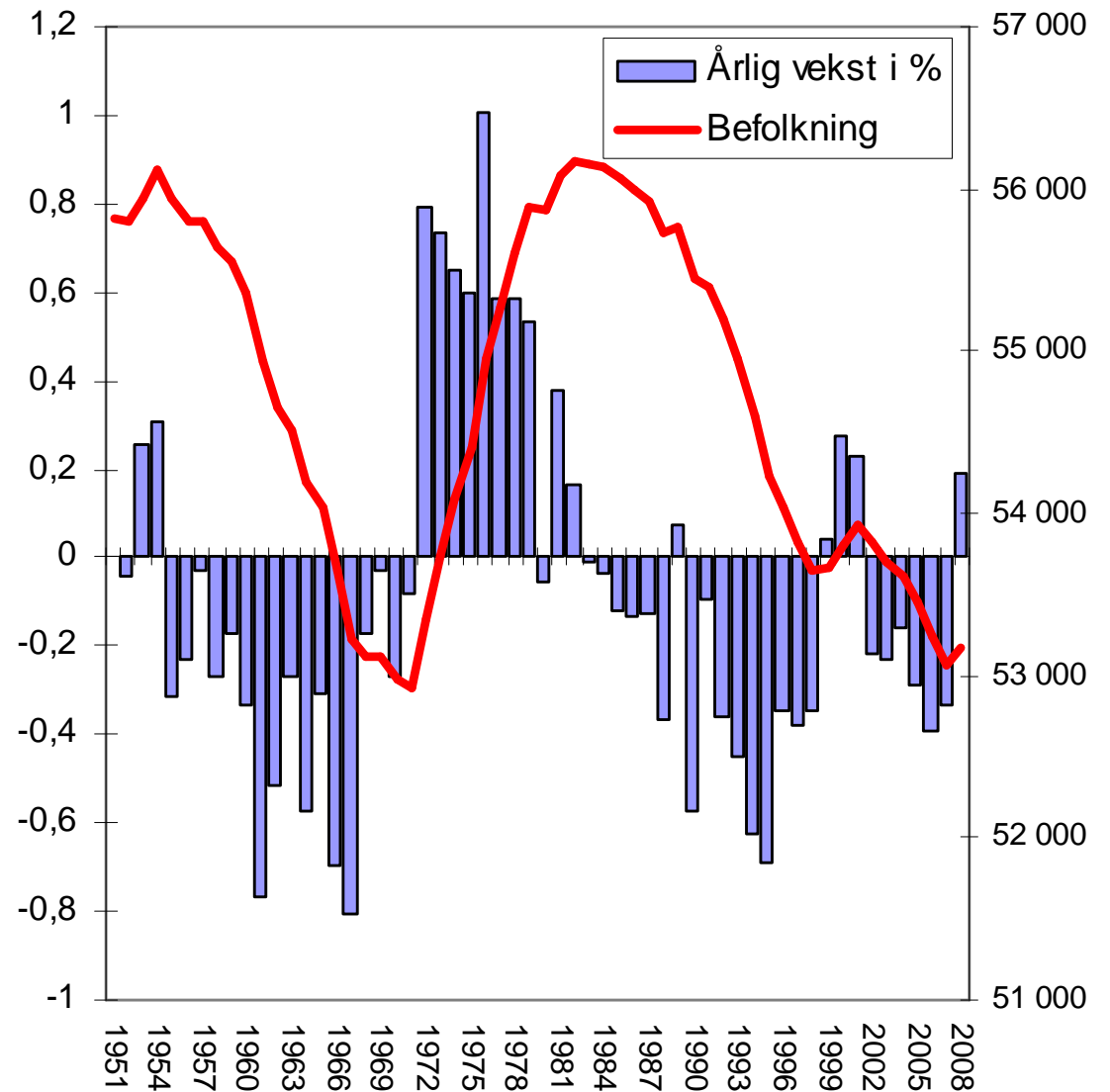

Tre teser:

- 1: Befolkningsutvikling er den viktigste indikatoren for regional utvikling
- 2: Flyttestrømmene ut og inn av regionen er avgjørende for befolkningsutviklingen på lang sikt
- 3: Flyttestrømmene påvirkes av endring i antall arbeidsplasser og stedlig attraktivitet

Folketallet i Glåmdal har gått i bølger

Utvikling av folketallet i Glåmdal.

Glåmdal har et stort fødselsunderskudd

Men positiv innflytting fra andre regioner i 2007

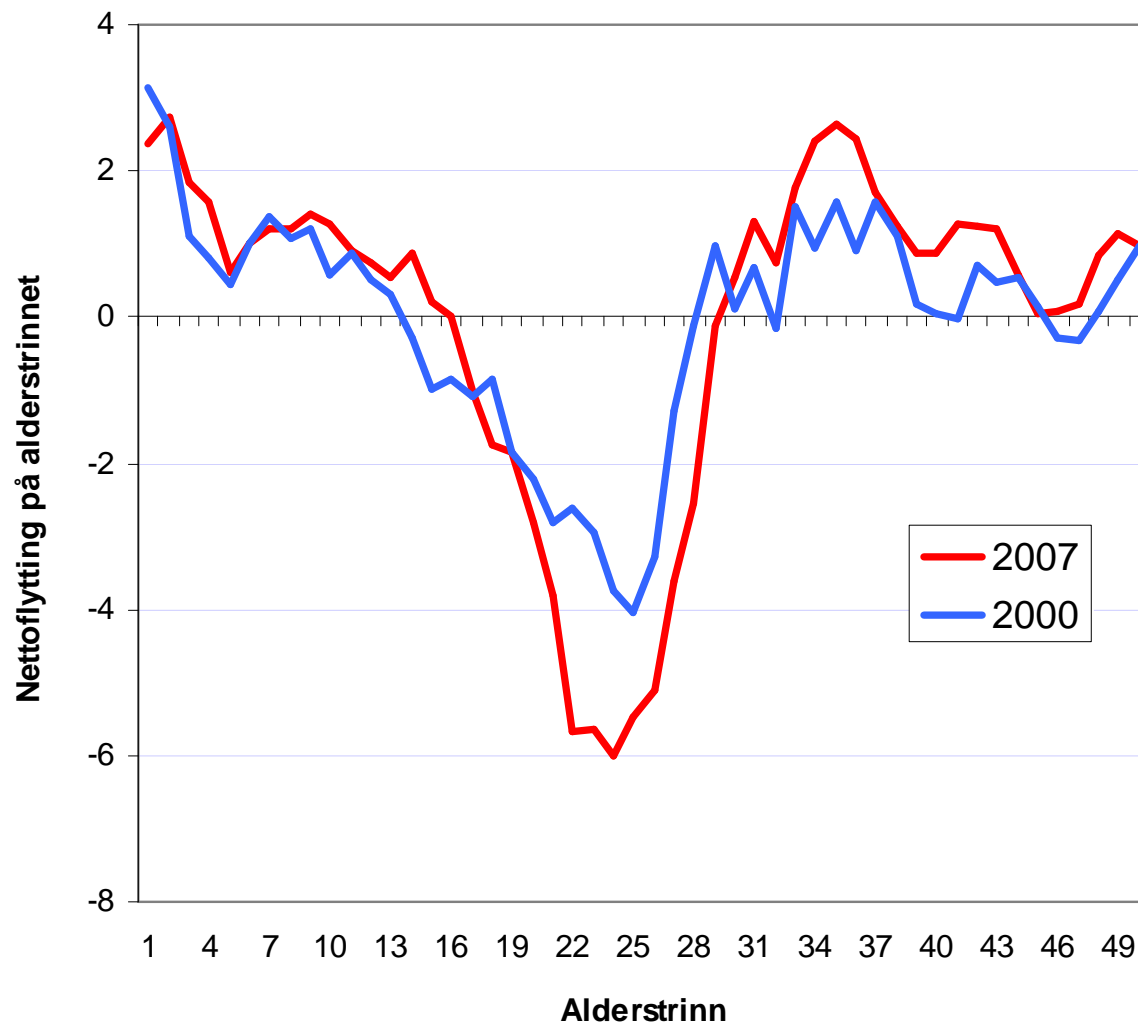

Utvikling av folketall i Glåmdal, fordelt på fødselsoverskudd, innvandring og innenlands flytting.

Unge voksne
flytter ut fra
Glåmdal

Barnefamilier
flytter inn

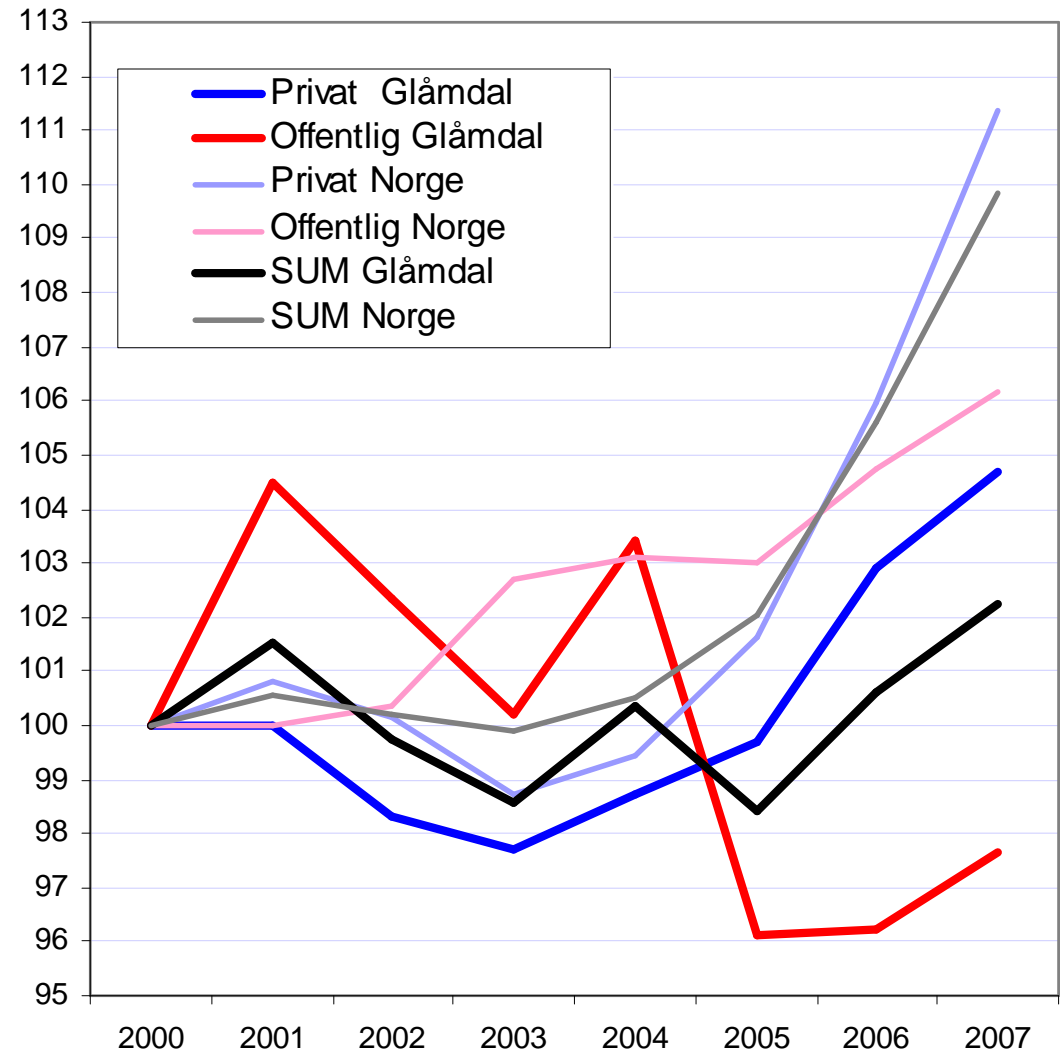

Nettoflytting i Glåmdal i 2000 og 2007.

Svak vekst i antall arbeidsplasser i privat næringsliv

Nedgang i antall arbeidsplasser i offentlig sektor

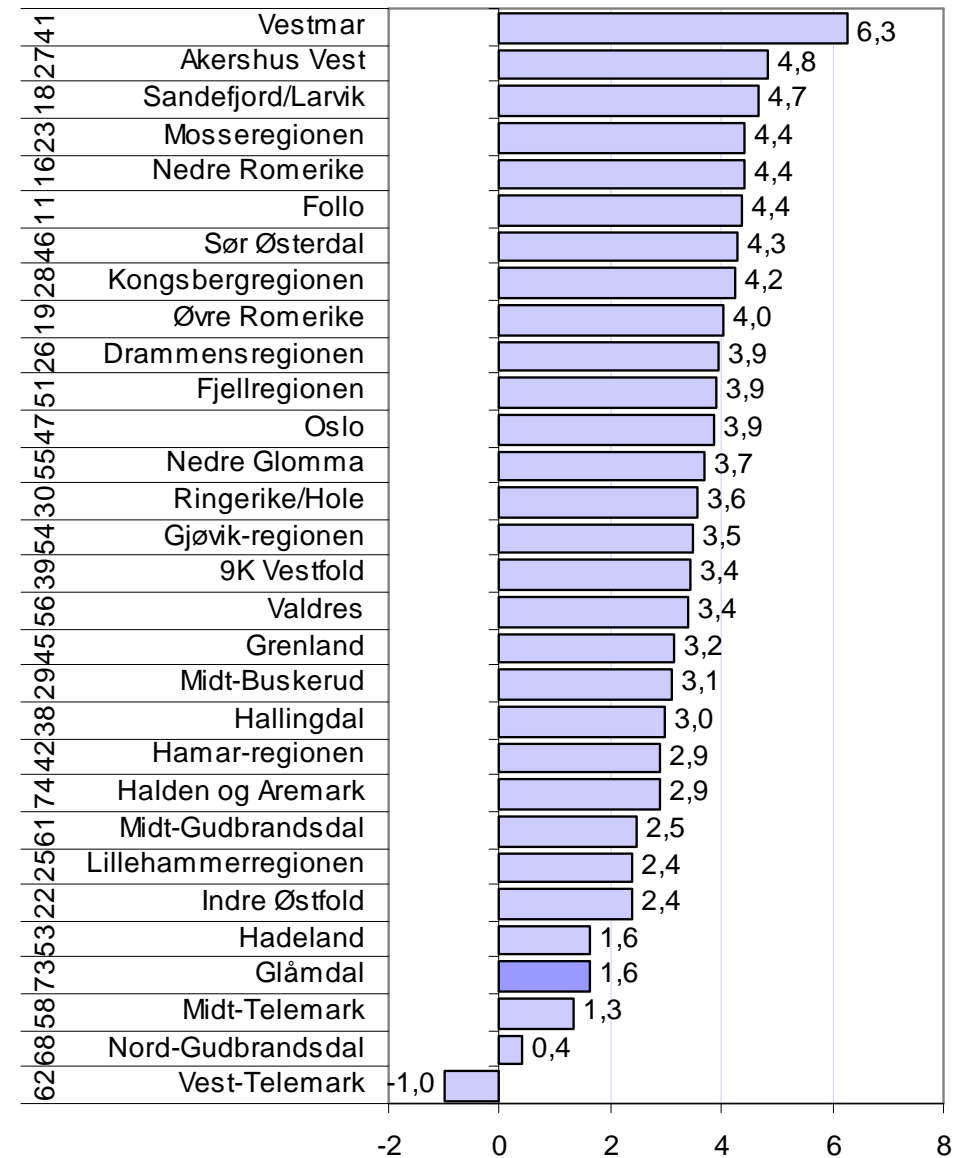

Utvikling i antall arbeidsplasser. Indeksert slik at nivået i 2000=100.

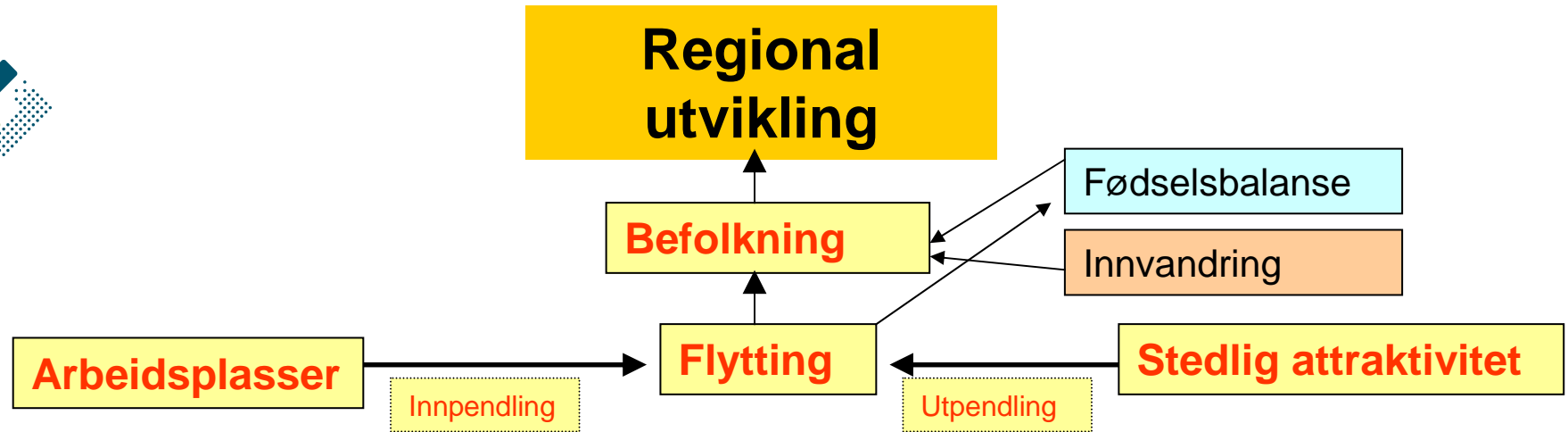

Av 30 regioner på Østlandet, er det bare tre med dårligere vekst i antall arbeidsplasser i 2007.

Siste fem år er det bare 9 av 83 regioner med dårligere vekst i landet.

Prosentvis vekst i antall arbeidsplasser i 2007 for regionene på Østlandet. Nasjonal ranking for de siste fem årene helt til venstre.

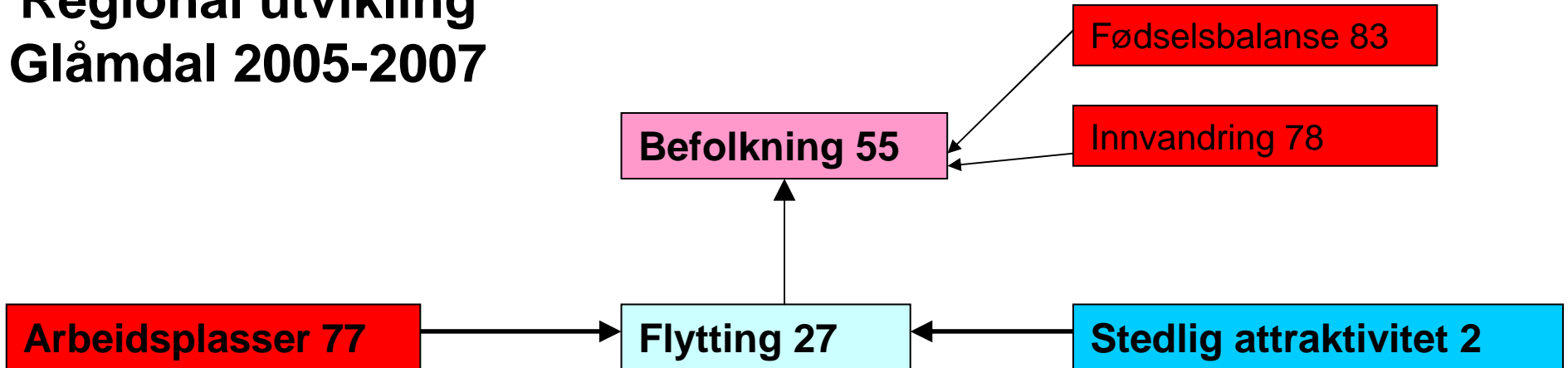

Tre teser:

- 1: Befolkningsutvikling er den viktigste indikatoren for regional utvikling
- 2: Flyttestrømmene ut og inn av regionen er avgjørende for befolkningsutviklingen på lang sikt
- 3: Flyttestrømmene påvirkes av endring i antall arbeidsplasser og stedlig attraktivitet

Regional utvikling Glåmdal 2005-2007

Rangeringsnummer fra 1 til 83

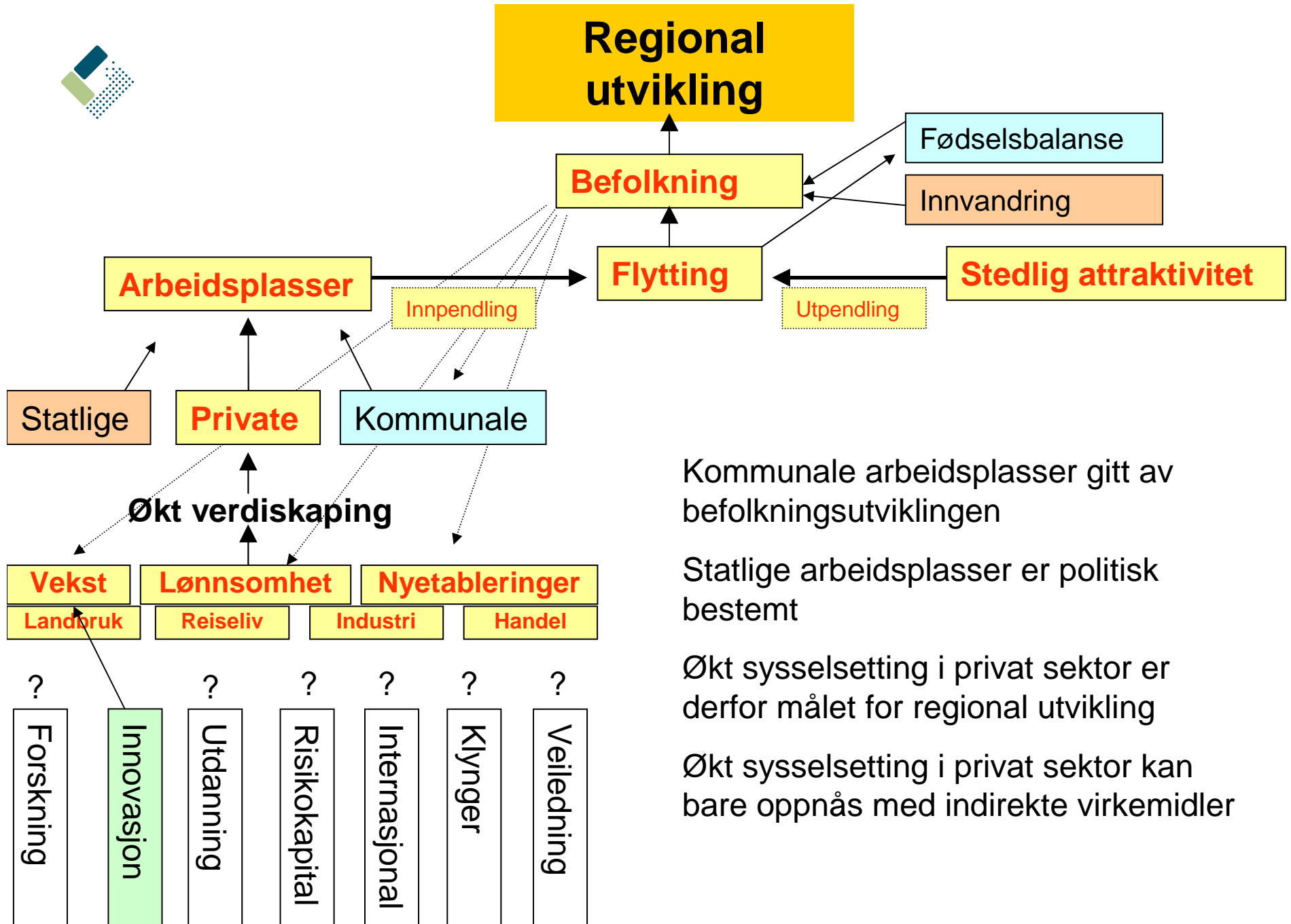
Den svakeste fødselsbalansen av alle regioner i landet!

Sjette lavest innvandring

Syvende svakest på arbeidsplassvekst

Næringsutvikling

Kommunale arbeidsplasser gitt av befolkningsutviklingen

Statlige arbeidsplasser er politisk bestemt

Økt sysselsetting i privat sektor er derfor målet for regional utvikling

Økt sysselsetting i privat sektor kan bare oppnås med indirekte virkemidler

Nærings-NM

Næringslivsindeksen: Ett mål for næringsutvikling i kommuner og regioner

Basert på:

1. Lønnsomhet i næringslivet
2. Vekst i næringslivet
3. Nyetableringer
4. Næringslivets relative størrelse

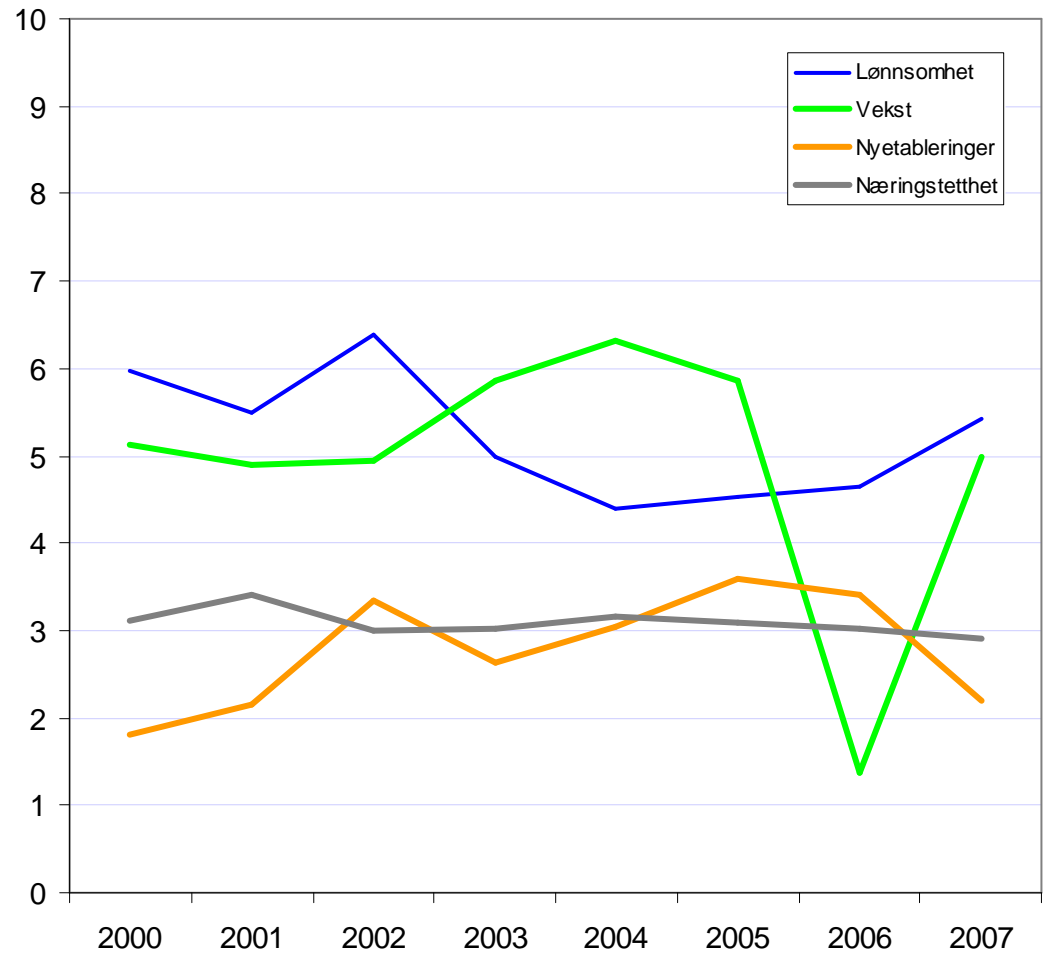

Middels
lønnsomhet

Middels vekst

Svak på
nyetableringer

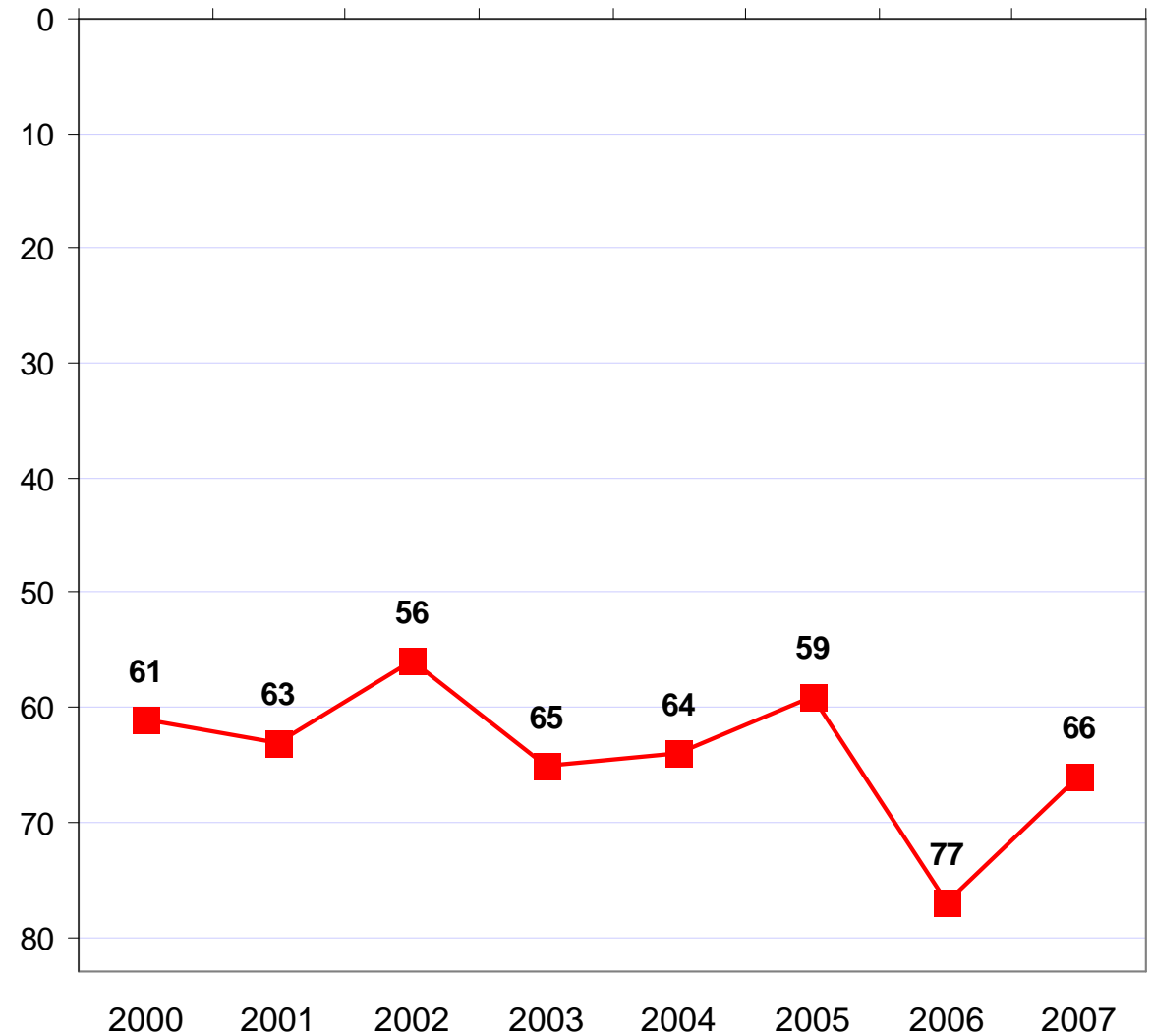
Næringsfattig

Delindikatorer i Nærings-NM

Glåmdal er blant de svakeste regionene mht næringsutvikling

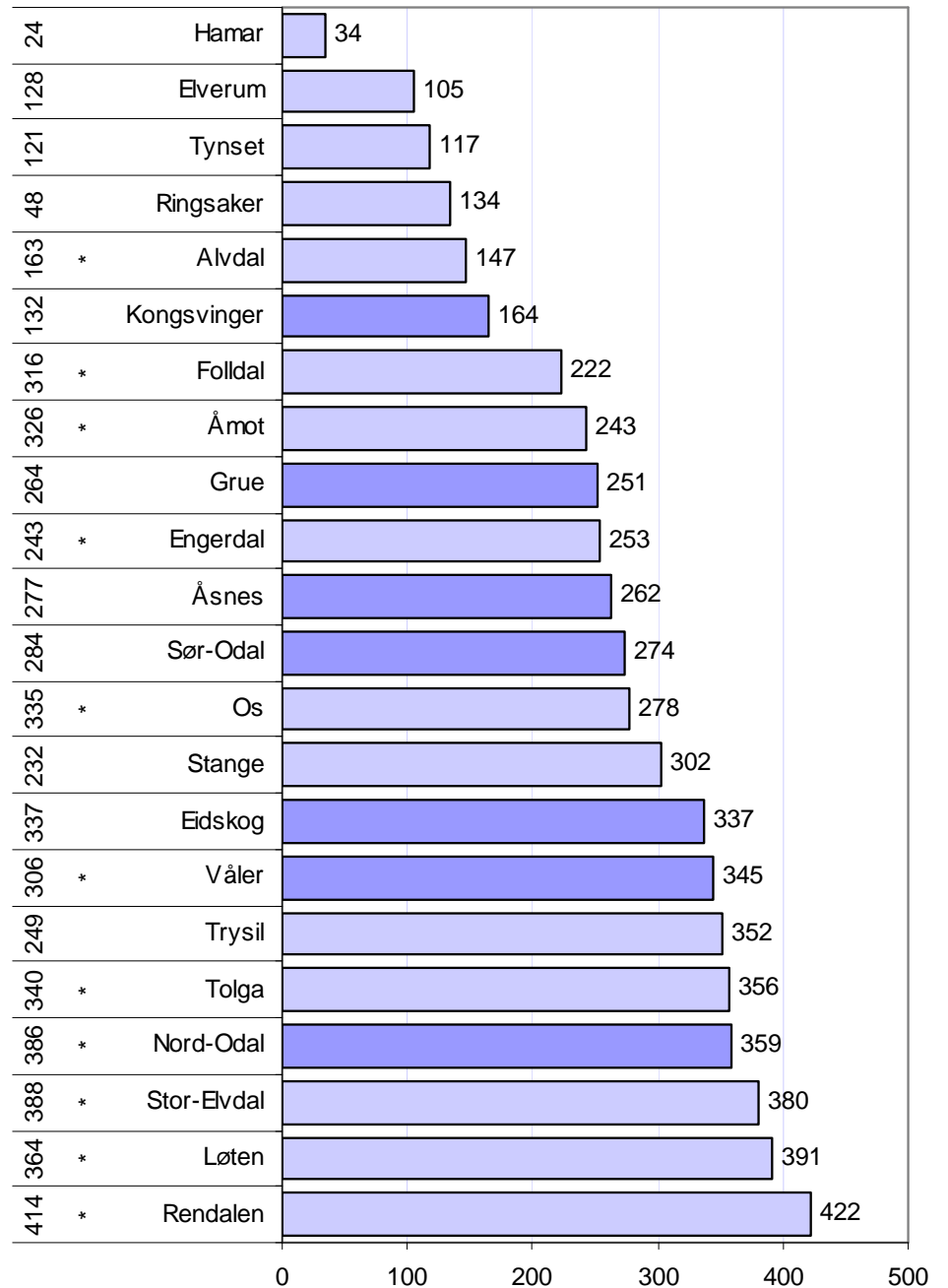

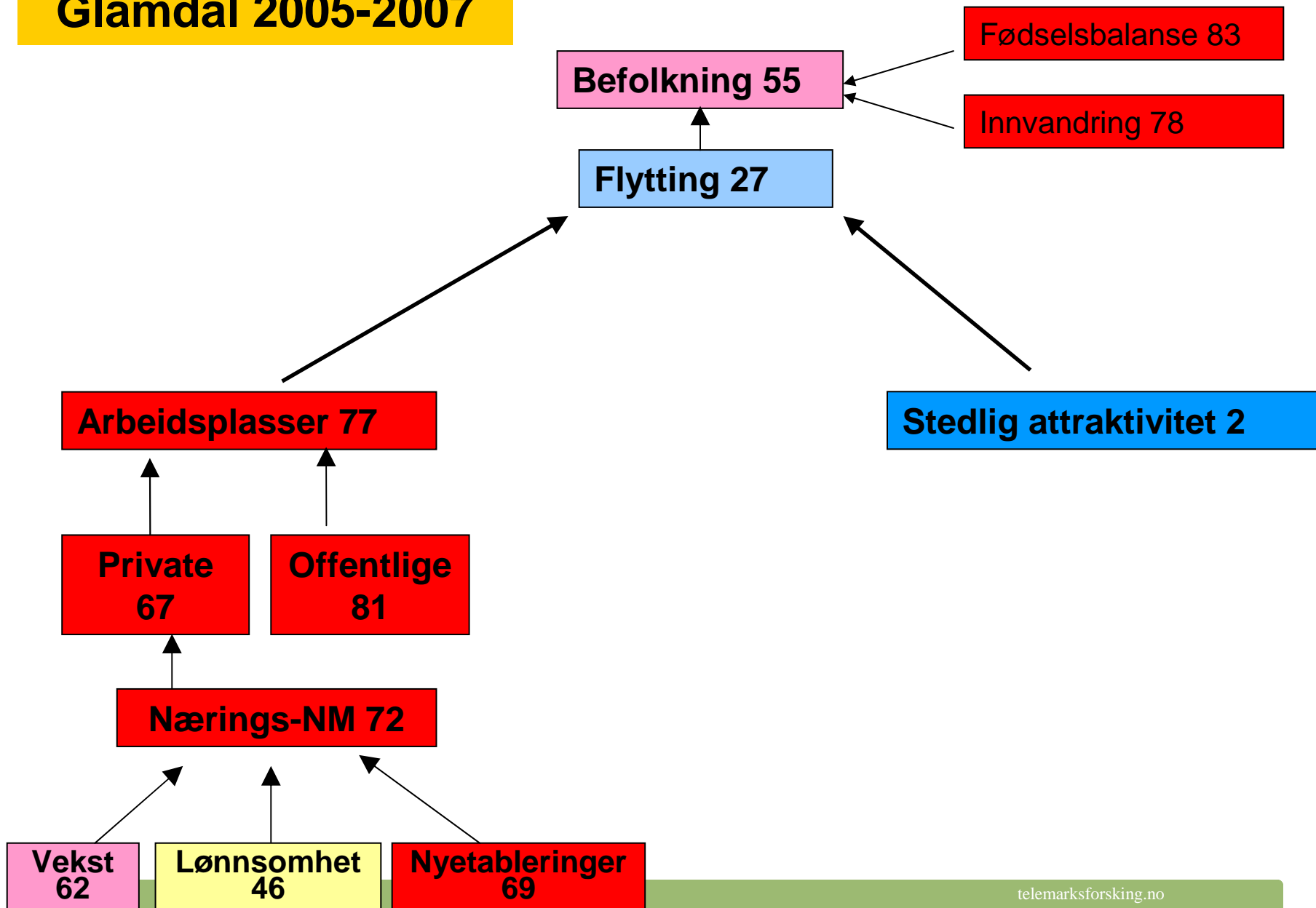
Nærings-NM
kommuner:

Kongsvinger
over middels

De andre under
middels

Regional utvikling Glåmdal 2005-2007

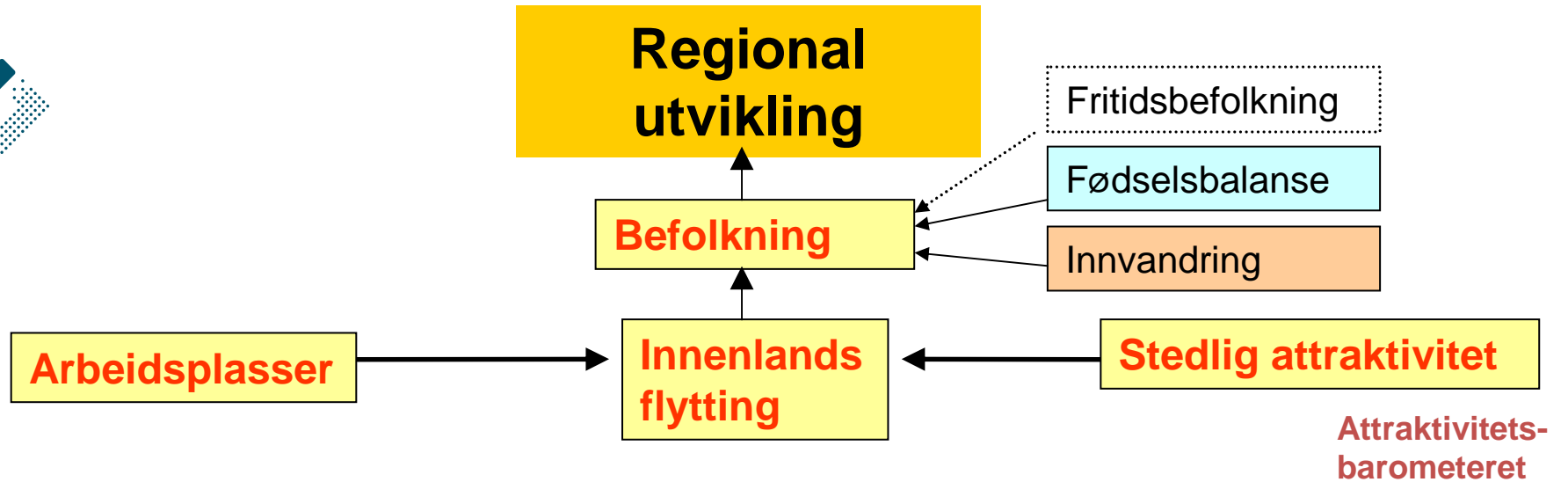

	Næringslivs- Indeksen	Andel lønnsom me Foretak	Andel vekst- foretak	Etablerings- frekvens
Befolkningsstørrelse	Pos ^{***}		(Pos)	Pps ^{***}
Vekst befolkning	Pos ^{***}	Pos ^{***}		Pos ^{**}
Utdanningsnivå næringsliv			(Neg)	(Pos)
Utdanningsnivå befolkning	(Neg)			Neg [*]
Innovasjon produkt	Pos ^{**}	(Neg)	Pos ^{**}	
Innovasjon tjenester	(Pos)	(Pos)		(Neg)
Innovasjon prosess			(Neg)	
Innovasjon marked		(Neg)	(Pos)	
Lønnsomhet			Pos ^{**}	(Neg)
Vekst omsetning		Pos ^{**}		(Neg)
Etableringsfrekvens		(Neg)	(Neg)	
Næringstetthet		(Pos)		Neg ^{**}
Bransjestruktur		Pos ^{***}	(Neg)	Pos ^{***}

Attraktivitet

som bosted

Befolkningsutviklingen er den viktigste indikatoren for regional utvikling.

Tre sentrale teser:

Innenlands flytting er den viktigste indikatoren for regionens konkurransekraft i forhold til andre regioner.

Det som trekker innflyttere er enten arbeid eller stedlig attraktivitet.

Attraktivitet

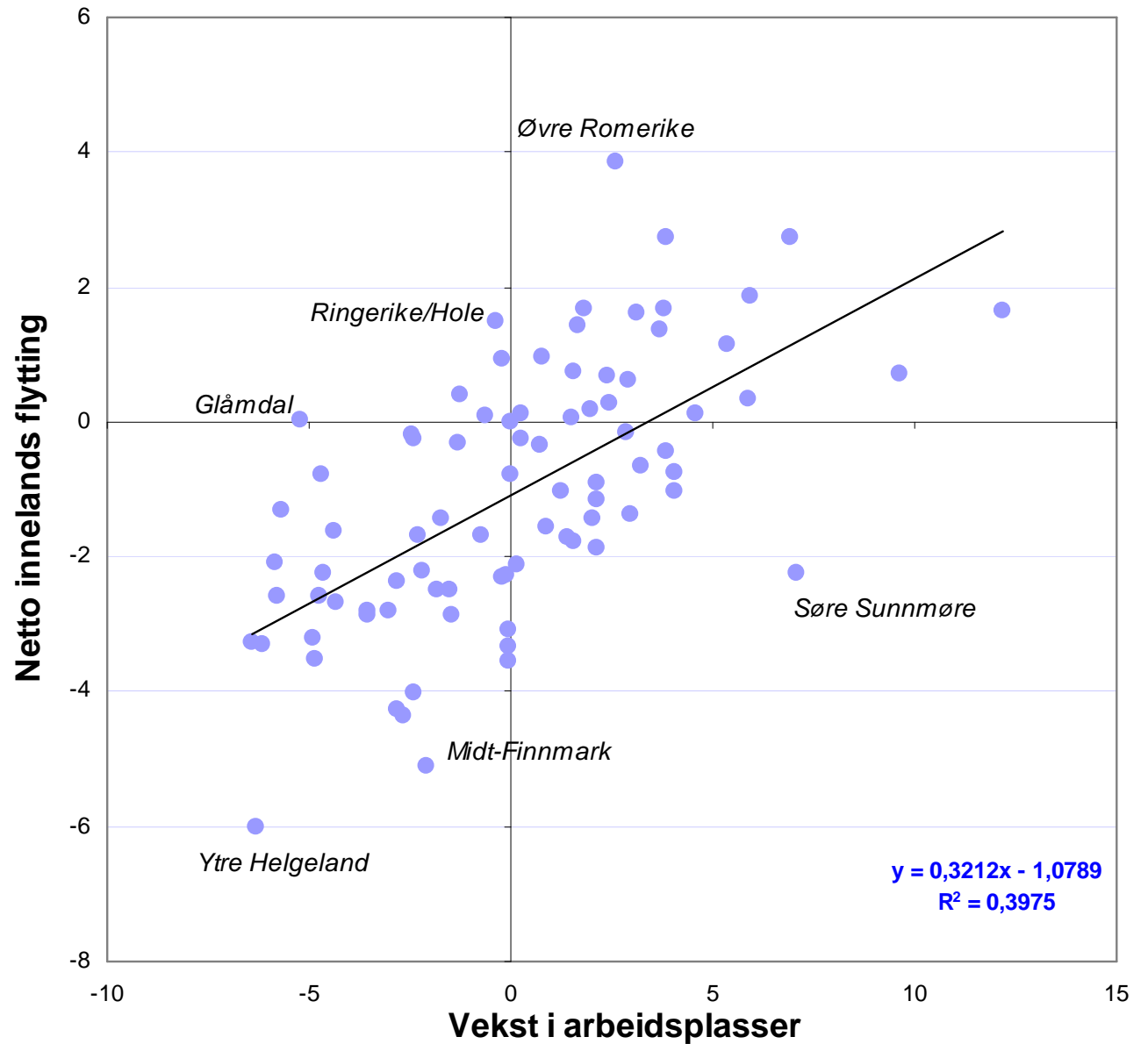
Hvorfor er det viktigere nå enn før?

- Stadig mer pendling
- Stadig mer av næringslivet er rettet mot lokal etterspørsel, mer tjenester og handel, mindre industri og landbruk
- Har vært mangel på arbeidskraft i mange bransjer og mange steder – men hva skjer nå?

Attraktivitet

Glåmdal svært attraktiv som bosted

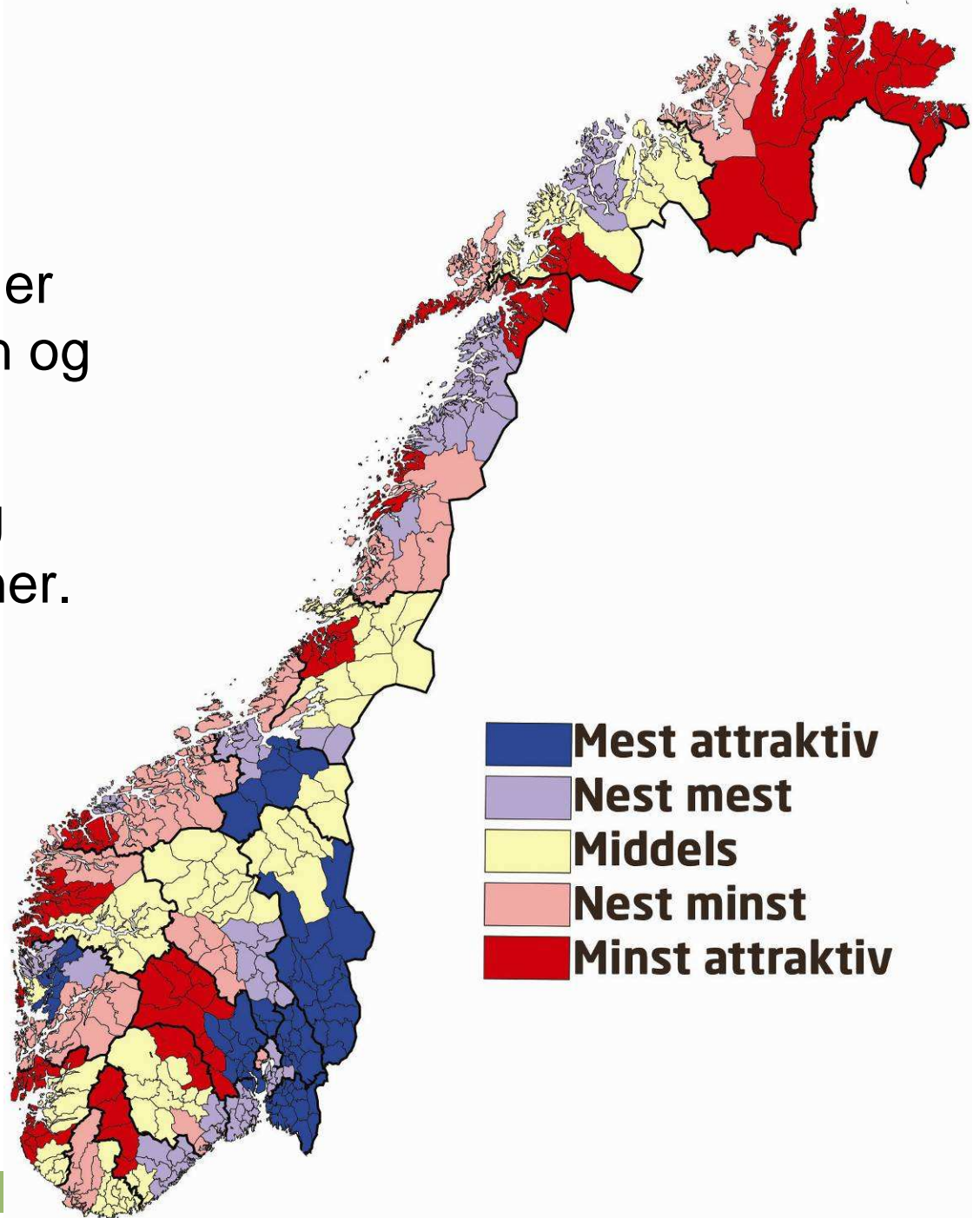

De mest attraktive regioner er på Østlandet og ved Bergen og Trondheim

Nedre deler av Hedmark og Oppland er attraktive regioner.

Nærhet til Oslo!

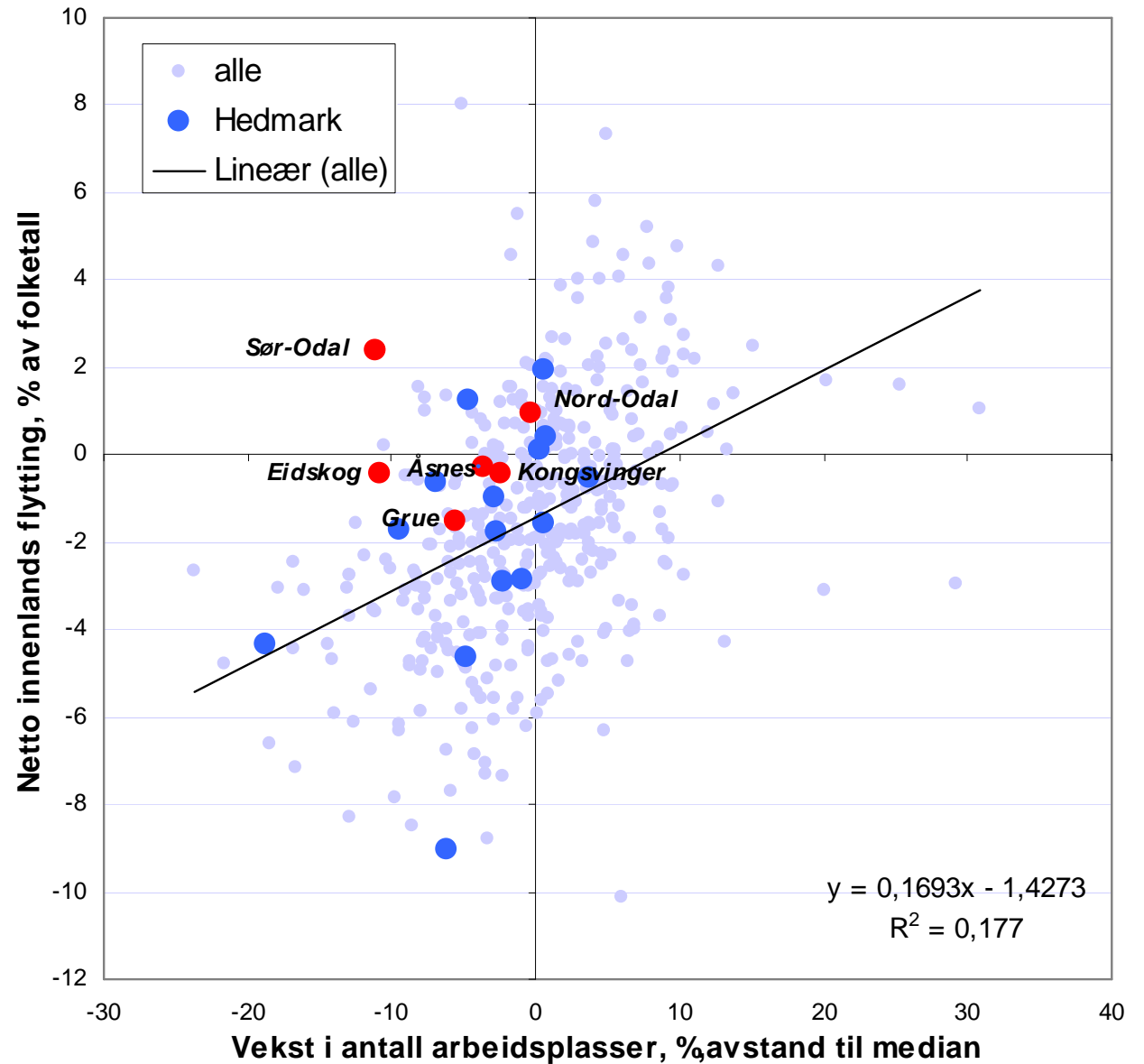

Attraktivitet

Alle kommunene i Glåmdal er attraktive.

Alle har dårlig arbeidsplassutvikling

Fra Rogalands Avis

Verre enn Kongsvinger?

Er Stavanger mindre attraktiv enn Kongsvinger – veikrysset ved svenskegrensen der horisonten stort sett består av skog? Er vi til og med verre enn Drammen – selveste definisjonen av harybegrepet? Ja, vi er visst det, skal vi tro attraktivitetsbarometeret Telemarksforskning har utført for NHO.

Hva skaper Attraktivitet?

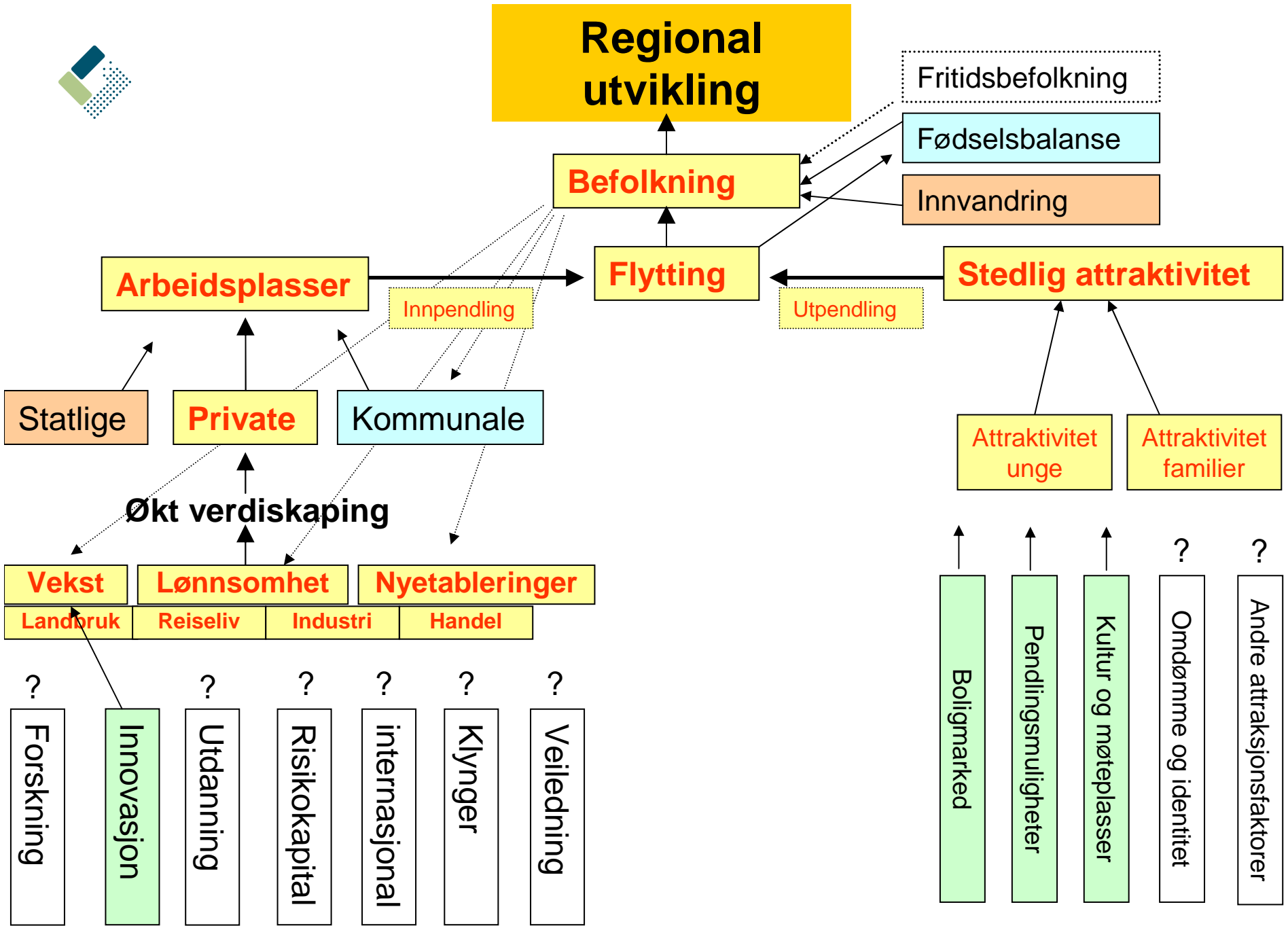
	Kommuner			Regioner		
	Alle	Barne-familier	Unge voksne	Alle	Barne-familier	Unge voksne
Arbeidsmarkedsintegrasjon	Pos***	Pos***	(pos)	Pos*	(pos)	(neg)
Arbeidsplassvekst i nabokommuner	(pos)	(pos)	(pos)	Pos***	Pos***	(pos)
Boligbygging	Pos***	Pos***	Pos***	Pos***	Pos**	Pos**
Høye boligpriser	(pos)	(pos)	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)
Befolkningsstørrelse	Pos**	(neg)	Pos***	Pos***	(pos)	Pos*
Kafé-tetthet	Pos***	Pos**	Pos***	Pos***	(pos)	Pos***
Universitet eller høgskole	(pos)	(neg)	Pos***	(neg)	Neg***	Pos***

Bedre kommunikasjoner som letter pendling

Arbeidsplassvekst i regionen og naboregioner

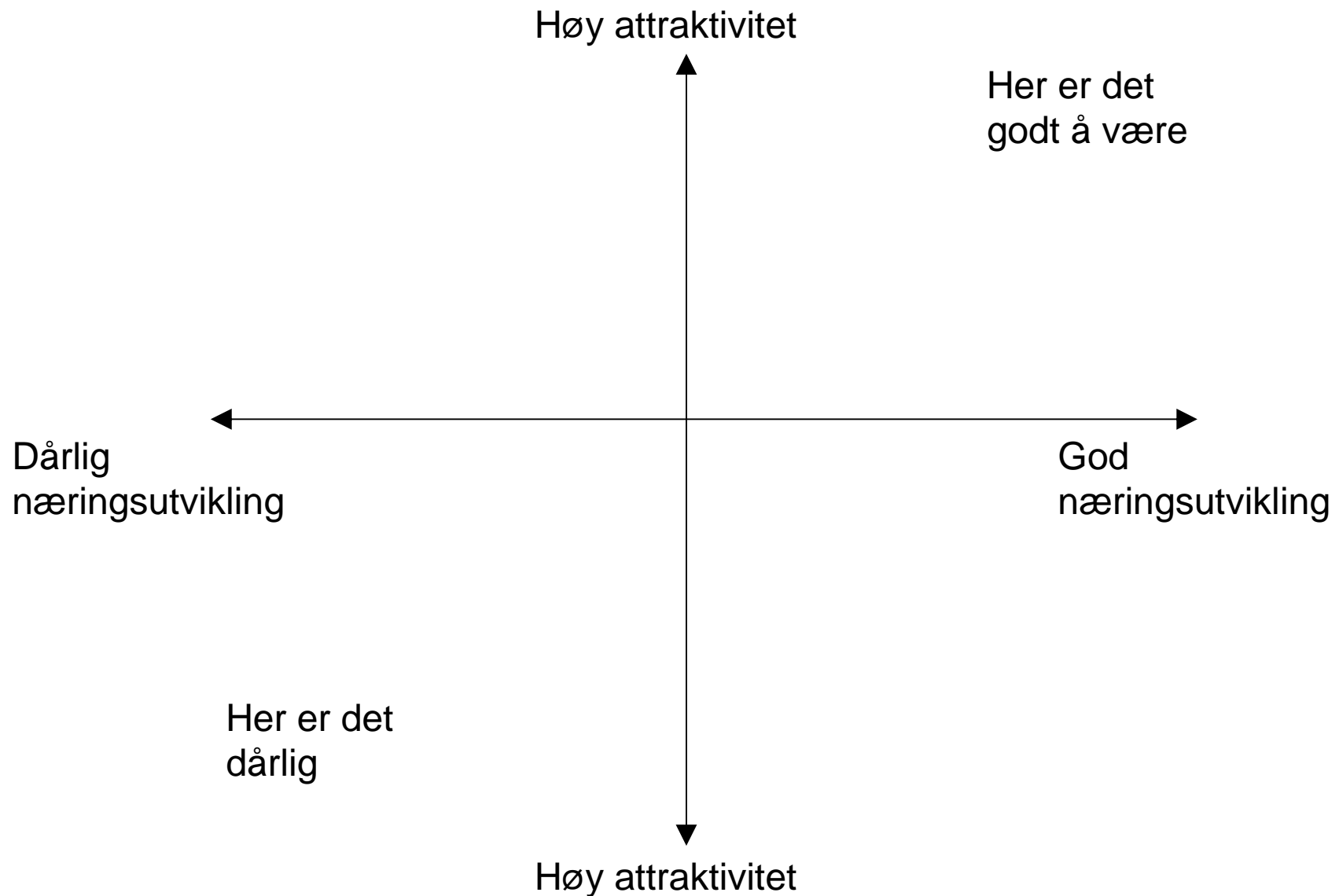
Stimulere til boligbygging

Sosiale møteplasser og kultur

Samlet vurdering

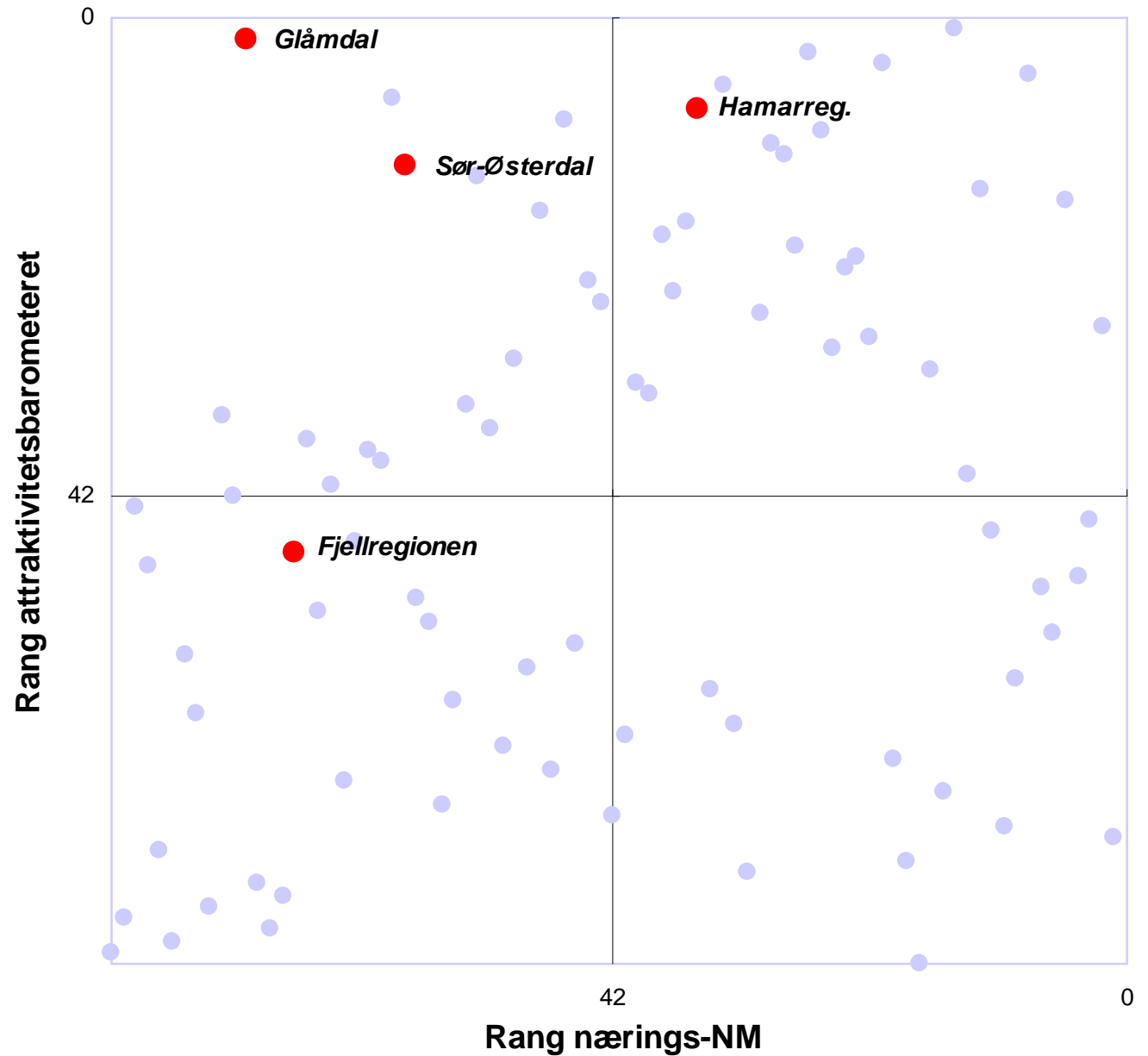

Attraktivitet og næringsutvikling

Regioner med bysentra har en fordel

Eller regioner nær storbyer

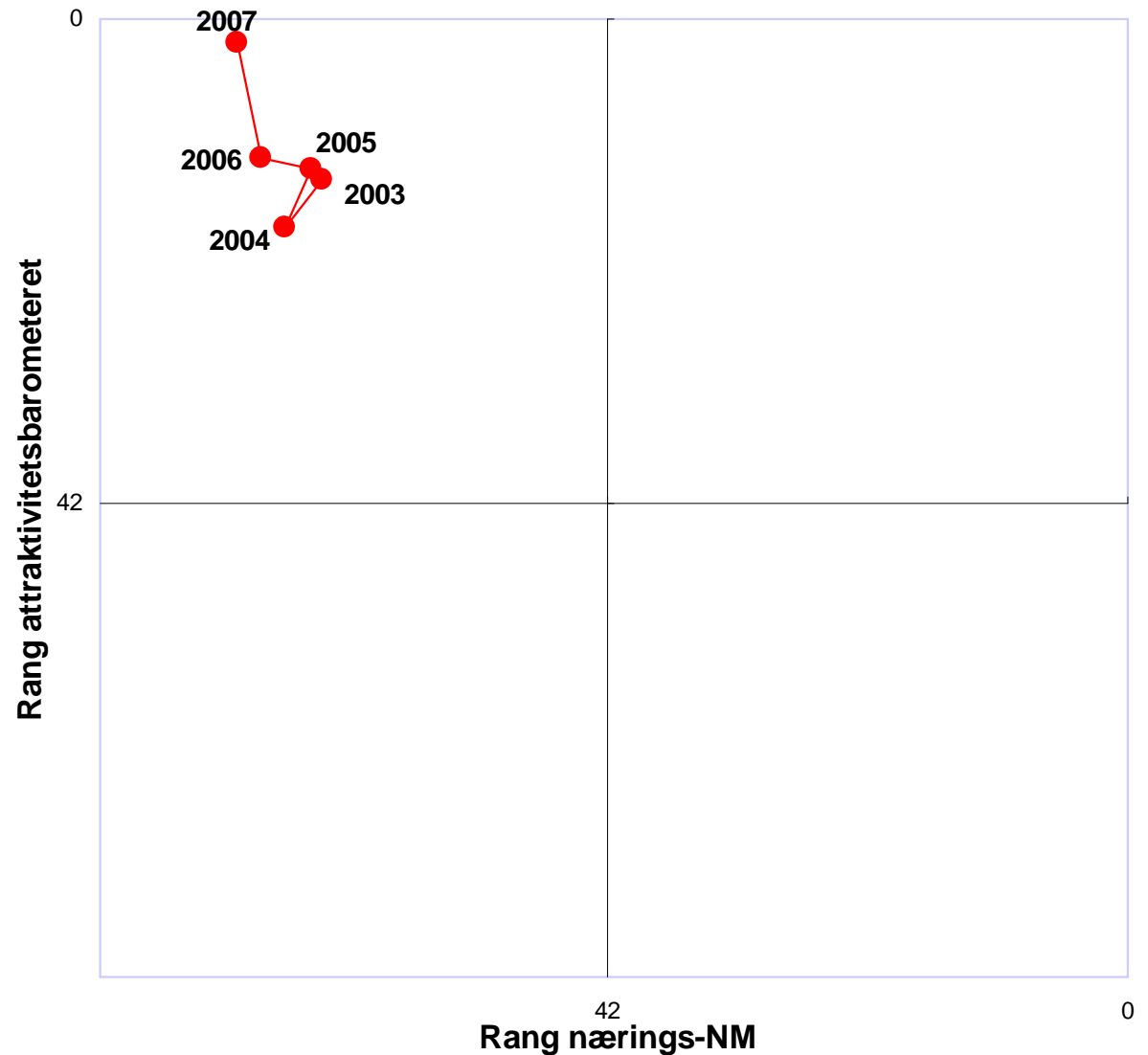
Perioden 2005-2007

Glåmdal:

Stigende
attraktivitet

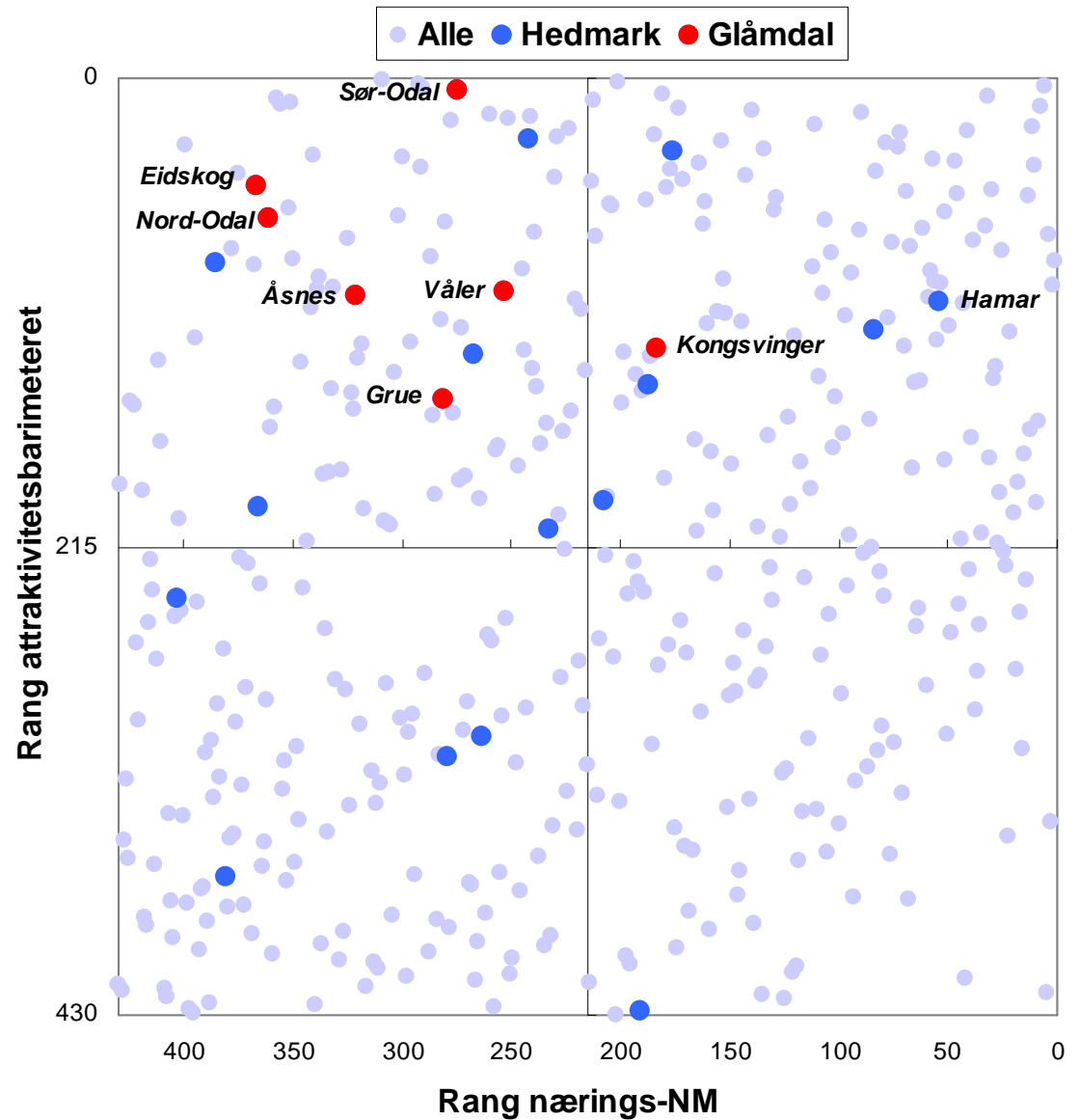
Konstant dårlig
næringsutvikling

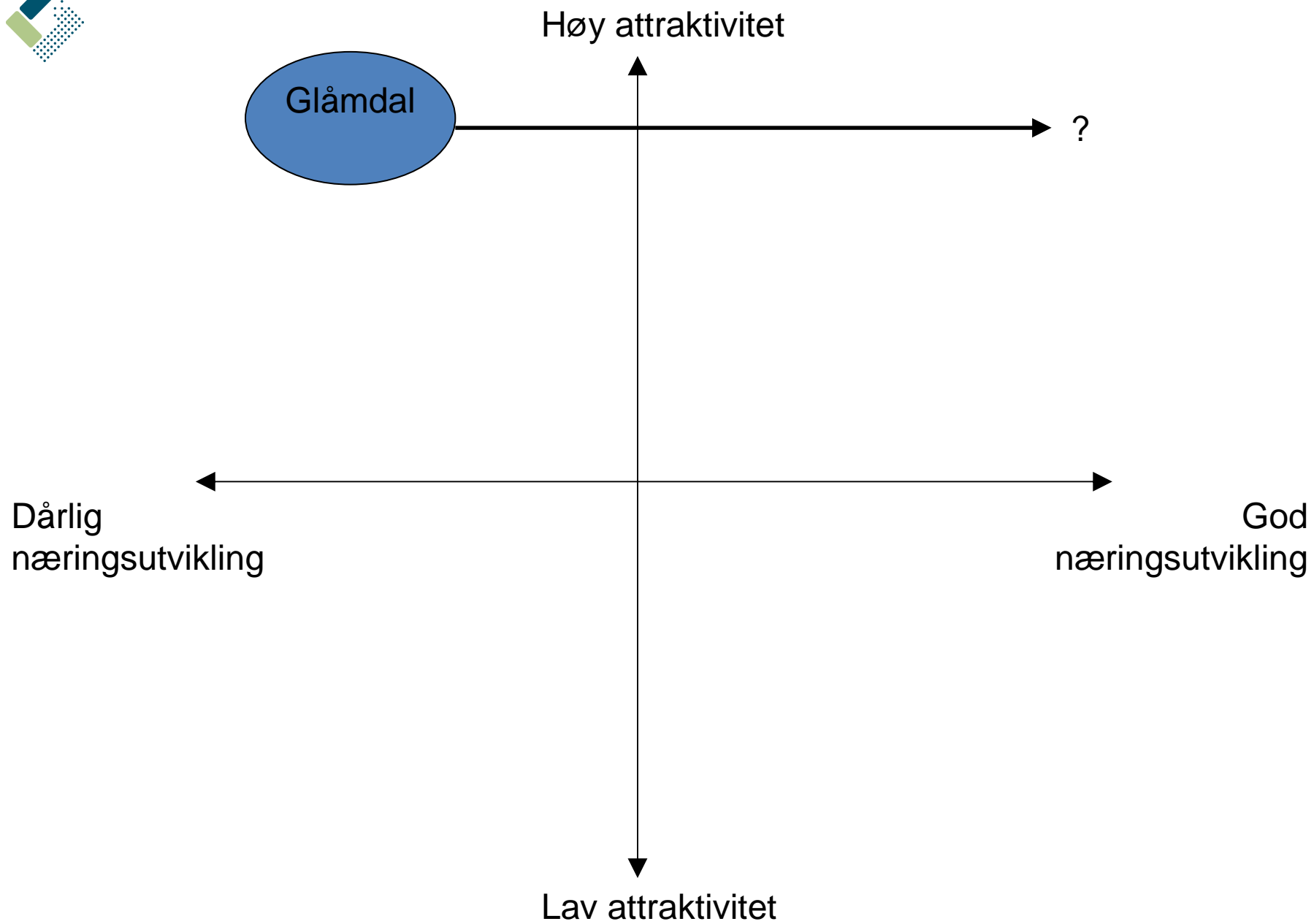

Store likhetstrekk
mellom
kommunene i
Glåmdal

Høy attraktivitet og
dårlig
næringsutvikling

Takk for oppmerksomheten!

Knut Vareide

